

EAI Friidrott 111 år

I Museiföreningens medlemsblad nt 2/2019 fanns en trevlig artikel undertecknad av Lars Johansson som numera bor i Bromma. Den innehöll dock ett fel – nämligen en förmodan att EAI:s friidrottssektion hade upphört med sin verksamhet – men så är det inte. Verksamheten pågår med full kraft. Förvisso är föreningen ombildad och de tidigare sektionerna är nu sina egna föreningar.

Jag har förstätt att en del tagit fel på vem skribenten är så jag tänkte bara först sätta in honom i sitt Eslövssammanhang. Lars är son till framlidne Gösta som många säkert kommer ihåg som lärare på Eslövs Högre Allmänna Läroverk i bland annat ämnena samhällskunskap och historia. Bröderna till Lars heter Nils och Per – men inte någon av dessa bor kvar i staden.

Eftersom Eslövs AI är en av de äldsta idrottsföreningarna i staden (äldst är sannolikt Eslövs Skyttegille – bildad 1888) så framkom en idé att skriva om denna så här är en liten berättelse om föreningen – men också om aktiva/ledare samt deras knytningar till andra Eslövsbor.

Eslövs Allmänna Idrottsförening (EAI) bildades den 10 maj 1908 och det som då benämndes allmän idrott (sedan länge ändrat till friidrott) var en av verksamheterna. Brottning och Bordtennis togs upp i föreningen senare. Vid den tidpunkten fanns inte någon egentlig idrottsplats utan utövarna fick hålla till på Trollsögatan och i Ekenäs och de som ville springa längre distanser fick göra det runt Sallerup. En tävling äger dock rum på ett område där sedan den nuvarande idrottsplatsen (Ekevalla) anläggs. År 1920 är idrottsplatsen färdig att tas i bruk.

Innan det årtalet har en del från föreningen gjort uppmärksammade insatser – framförallt i distriktet – men även nationellt. Den främste var Eugen ”Kitan” Bolmstedt.

”Kitan” var också med och bildade föreningen. Han var son till den välkände pappershandlaren Christian E. Bolmstedt och bror till Hugold som var stadsläkare. Idrottsligt var ”Kitan” oerhört mångsidig. Totalt erövrade han 23 distriktsmästerskap. Vid Svenska mästerskapen i Stockholm år 1916 blev han bronsmedaljör på 100 meter. Han uppnådde även goda resultat i femkamp och tiokamp.

”Kitan” flyttade till Filipstad och var i många år gymnastiklärare vid den kända Lundsbergs internatskola och hade bland andra Prins Bertil som elev. Han gick ur tiden 1968.

Eugen "Kitan" Bolmstedt

Förutom ”Kitan” kan framhållas Nils Jönsson och Hilding Marcusson från den tidsepoken.

Den förstnämnde hade den 5:e bästa resultatet i Sverige som 16-åring år bland seniorer.

Hilding Marcusson var även han kastare - framförallt duktig i släggkastning. Han tillhörde en välkänd Eslövfamilj. Fadern Sven drev en omfattande charkuterirörelse.

I övrigt bland aktiva från denna tid kan nämnas Ernst Novén som var farbror till Nils Novén. Den sistnämnda välkänd som hovfrisör och silversmed. Sigvald Troell var en annan utövare och han var farbror till regissören Jan Troell.

Den kvinnliga friidrotten verkar från början inte ha varit särskilt utvecklad –men under andra hälften av 1920-talet kan jag läsa i EAI historien att det fanns utövare. Man kan sätta in det i perspektivet att de första kvinnliga friidrottsgrenarna kom med i OS 1928. (OS startade 1896 och äger rum var fjärde år).

Ifrån år 1929 blev Anna-Lisa Svensson distriktsmästare i kulstötning och året efter Ally Persson i längdhopp. Den sistnämnda var även duktig sprinter och gymnast. Ally bodde vid Remmarlövsvägen och hette Persson som både ogift och gift.

Hon gifte sig med en annan duktig och mångsidig idrottsutövare vid namn Nils Persson. Specialgrenen för honom var höjdhopp där han klarade 1,80 mtr år 1930 – vilket var det femte bästa

resultatet i Sverige. Han erövrade ett pampigt vandringspris ”Eslövshornet” skänkt av Chr.E.Bolmstedt . Det priset skänkte han sedan tillbaka till EAI och finns i föreningens prissamling.

Åren 1941 och 1942 blev Stig Oldén svensk juniormästare i spjutkastning. Några år senare lämnade han EAI för Malmö AI där han år 1949 blev svensk seniormästare – men kom tillbaka och tävlade för föreningen åtminstone i början av 1960-talet. Bostadsmässigt flyttade han till Sjöbo och arbetade inom skolans värld som både lärare och rektor. Hustrun Sonja var för övrigt syster till Elsa Hansson som var gift med Åke - en av två bröder som hade August Hanssons skarkuteri.

Det finns inte mycket dokumentation gällande 1950-talet –men jag väljer att nämna några som jag sett – varav två möjligen är kända i Eslöv för annat än friidrotten.

Carl-Gustaf ”Gutta” Nilsson, löpte medeldistanssträckor 800 – 1500 meter. Tiden på 1.000 meter platsar fortfarande på föreningens 10-i-topplistan. De första åren av decenniet fick han också pris för bästa seniorinsatser i föreningen. För många Eslövsbor var förmodligen annars ”Gutta” mer bekant som den tredje generationens ägare av anrika affären O’Nilsson som nu dottern Boel Sandvall har.

Stig Thall började sin långa karriär inom idrotten i EAI:s Friidrott. Även Stig höll sig till medeldistanssträckor. Inom idrotten har annars Stig gjort stora insatser för handbollen både i Eslöv och i distriktet. Yrkesmässigt var Stig kriminalinspektör/stabschef. Som pensionär ägnar sig Stig mycket åt träkonsthantverk och har även haft en del utställningar.

Ingvar Mohlin som år 1958 tangerade klubbrekordet på 800 mtr. Fadern Nils S. Mohlin var möbelsnickare och bodde på Remmarlövsvägen. Ingvar lämnade Eslöv för flera år sedan och bor numera i Myresjö.

Yngve Stein satte flera klubbekord under detta decennium på olika sträckor från 1.000 mtr till 3.000 mtr. År 1959 blev han den förste friidrottaren som erhöll NST-kannen (NST=Nordvästra Skånes Tidningar) som bäste idrottsutövare i Eslöv. Yngve har även hjälpt till som ledare/tränare. Han arbetade på Lilla Harrie Verkstad AB. Yngve bor delvis kvar i Eslöv.

Vi tar oss nu in i det ljuva 60-talet som Brita Borg sjöng en gång i tiden. Det var här som skriften EAI-aren började komma ut och det finns mer dokumenterat. Inom friidrotten fanns utövare i de flesta grenar. På löpsidan var det så många att föreningen två år i rad sände lag till Stockholm för att delta i den klassiska Dagbladsstafetten som består av 20 sträckor. De flesta utövarna var äldre manliga juniorer och seniorer – men även några ungdomar fanns med och glädjande nog en del kvinnliga utövare. Här kommer nu några namn att minnas.

Alger Westring löpte 100 mtr, 200 mtr och 400 mtr. Han arbetade som kamrer på Handelsbanken. Alger återkommer jag till i ett avsnitt om ledare.

Bertil Centergård löpte bland annat 400 mtr. Han var lärare i Bosarp, blev rektor för Komvux i Klippan och bor numera i Ängelholm.

Gert-Inge Billing löpte också den sträckan. Han bor nu Södra Sandby. Förrre kommunalrådet Harald Billing var hans far. En kusin till Gert-Inge är Tine Billing (barnkultur-sekreteraren).

Henry Jönsson måste också nämnas på 400 mtr.. Han arbetade på Tremplex och bor i Eslöv duktig i bowling. .

Bengt Gunnarsson blev den förste i föreningen som kom under den ”magiska” gränsen på 1.500 mtr år 1962. För den prestationen erhöll han NST-kannen. Han hade flera klubbekord på sträckor mellan 800 mtr till 3.000 mtr. Bengt har dessvärre gått ur tiden och så har även brodern Bo som var känd journalist och Asien-kännare.

Bengt Gunnarsson

Bengt-Åke Svensson, uppväxt i Stabbarp, var oerhört lovande som ungdom bland de bättre i Sverige som 16-åring i den åldersgruppen. Han avslutade dock den aktiva karriären tämligen tidigt för att satsa på yrkeskarriären. Bengt-Åke var under många år ägare av IT-företaget TST här i staden. Tyvärr avled han tidigare i år.

Leif Svensson, yngre bror till Bengt-Åke, hade klubbrekord på sträckor mellan 800 mtr och 10.000 mtr. År 1969 hade han den bästa tiden i Sverige på 5.000 mtr på bland 20-års juniorer och blev också skånsk seniormästare. Vid den tiden tillhörde han de främsta i Skåne på flera sträckor. Leif fortsatte några år som senior under 1970-talet. År 1970 tilldelades han NST-kannen. Leif är sedan många år bosatt i Malmö och har varit delägare i ett företag.

Peder Jogstad var känd för mycket här i Eslöv; idrottslärare, journalist och sjukgymnast. Som löpare besatt Peder en styrka och träningsvilja som var enorm och slog några klubbrekord på 3.000 mtr och 5.000 mtr. Efterhängsna problem med skador gjorde att han avslutade sin satsning. Dessvärre finns Peder inte längre med oss.

Lars-Olle Andersson (LOA) var framförallt bäst i långdistans. Han flyttade till Helsingborg – men har återvänt och tävlat. Uppväxten i Eslöv var dels på Parkvägen och dels Bäckavägen. Modern Ester hade uppdrag i dåvarande Stadsfullmäktige och Barnavårdsnämnden. LOA har bland annat engagemang i Idrottsmuseet i Helsingborg.

Per Björnör har fortfarande Eslövrekordet på 110 häck. Han hade en kort period i Eslöv och bodde på Skolgatan. Fadern Åke hade chefsbefattning på trävaruföretaget Johnsson & Co. Per arbetade under sitt yrkesliv som journalist. Starten var NST i Eslöv och slutet var Aftonbladet i Stockholm där han bor.

Jan Dahlbom började som höjdhoppare sedan övergick han till att bli föreningens förste långlöpare som till exempel maratonlopp. De åren Jan arbetade här i Eslöv var det som lantbrevbärare. Han flyttade till Malmö –men fortsatte ett antal år att tävla för vår förening. Jan blev flerfaldig svensk veteranmästare – dock inte bara för EAI utan även för andra föreningar och i olika grenar. För några år sedan gick han ur tiden.

Krister Wittbom

Kurt Henriksson var längdhoppare. Han arbetade först på Sahlins för att sedan bli föreståndare på Karlsrobadet. Kurt – som är bortgången - tillhörde en riktig idrottsfamilj. System Karin (Jönsson) gift med Gert ”Prosta” (tidigare fotbollsspelare i EIK) och en annan syster – framlidne Gun-Britt var kända som handbollsspelare i EIK..

Krister Wittbom var duktig kulstötare och diskuskastare. I kulstötning blev han Svensk B-mästare 1961 och i samma mästerskap tvåa i diskus. Det året blev han också skånsk mästare i diskus. I Sverigestatistiken var Krister 6:a För prestationerna det året erhöll han NST-kannen som bäste idrottsutövare i Eslöv. Sedan lämnade Krister Eslöv för att komma tillbaka 1973. Han har fortfarande Eslövsrekordet i kulstötning. Krister var till yrket kriminalinspektör och arbetade vid utlänningspolisen. Han bor i Eslöv. Hustrun Christina är dotter till framlidne Folke Sjöberg som var en av bröderna som hade Sjöbergs bageri.

Hans E. Nilsson var framgångsrik i mångkamp. År 1966 kom han på åttonde plats i svenska mästerskapen (SM) i tiokamp. Året efter blev Hans E. distriktsmästare i både femkamp och tiokamp. . Han växte upp på Stallgatan här i Eslöv. Efter att hott på några olika orter är han sedan

Britt-Marie Ekstrand

1989 bosatt på Österlen i Hagestad/Löderup. En bror till honom är Håkan "Lien" som spelade fotboll för Eslövs BK.

Britt-Marie Ekstrand (gift Persson) var en kvinna som blev det stora namnet inom EAI Friidrott år 1962 med goda resultat på 100 mtr, i längdhopp och i höjdhopp. År 1964 blev Britt-Marie Götalandsmästarinna i längdhopp. Den prestationen gav henne priset som bästa idrottsutövare i Eslöv. Britt-Marie utbildade sig till idrottslärare och bor numera i Ås/Jämtland. Hon är dotter till framlidne Tor Ekstrand som hade en billackeringsfirma här i Eslöv.

Eva Sjöstedt (gift Tegård) var ett stort löfte på sprintsträckorna. Hon valde också att utbilda sig till idrottslärare och har arbetat som sådan i Hässleholm där hon bor. Hennes far var Sven Sjöstedt som var chef för odlingslotterna på Felix. Eva morfar var Emil Engström som drev en diverse- och speceriaffär på Östergatan 5 – således där Eslöfs Museiförening är nu – från 1917 till början av år 1941.

Här lämnar vi nu detta decennium och går in i 1970- talet – där nämnda Leif och Krister också befann sig. År 1970 startar friidrotten en ungdomssektion som växer successivt och en hel del av dem som börjar hävdar sig väl på de ungdomstävlingar som växer fram i distriktet. Nya ledare tillkommer och några av dessa finns fortfarande med. Bredden bland seniorerna är nu inte så stor – men en antal löpare på framförallt medeldistanssträckorna är lysande undantag. En kvartett bestående av Lars Gunnarsson, Håkan Persson, Håkan Thell och Anders Wifvesson placerar sig på sjätte plats åren 1979-80 vid svenska mästerskapen på 4x800 meter.

Lars Gunnarsson kom från Snogeröd. Han blev trea på B-SM på 1.500 meter. 1976 På den sträckan och på 800 mtr blev det många fina lopp och tider.. Lars tilldelades NST-kannen år 1977. Han bor i Lund.

Håkan Thell höll sig också till dessa sträckor och gjorde många goda tider. Han hade bland annat klubbrekord på 1.000 mtr. Håkan bodde i Eslöv på Skogsvägen – men är numera i bosatt i Lund och är lärare till yrket. Föräldrarna är Sture och Åsta. Den förstnämnda arbetade som kamrer på Mobergs och den sista på Televerket. Yngre brodern heter Arne – också han var aktiv och är nu ledare i Eslövs Friluftsklubb. .

Håkan Persson, uppväxt i Eslöv, lyckades bäst i kvartetten. Han slog flera klubbrekord på några olika sträckor från 800 mtr till 10.000 mtr. Han har dem kvar på 800 mtr, 1500 mtr och 3.000 mtr Vid SM 1979 blev Håkan 6:a på 800 mtr. År 1980 tilldelade Håkan NST-kannen. Håkan lämnade sedan föreningen för Malmö AI där han sedan två år i rad ingick i ett stafettlag som svenska mästare på 4x800 mtr. Han utbildade sig till idrottslärare och är nu verksam som utvecklingschef vid gymnasiet i Ystad där han bor.

Håkan Wifvesson kom från Teckomatorp. Han sprang sträckor allt från 800 mtr till maratonlopp och var förhållandevis bättre från 3.000 och uppåt. Han arbetade under ett antal år på Felix med bland personal- och kompetensutveckling - och bor numera i Helsingborg.

Håkan Persson
Sture och Åsta. Den förstnämnda arbetade som kamrer på Mobergs och den sista på Televerket. Yngre brodern heter Arne – också han var aktiv och är nu ledare i Eslövs Friluftsklubb. .

Pia Gressman

Karl-Gustav (K.G.) Holmgren som var tränare för dessa fyra och några till bidrog mycket till deras resultat. Sedermera blev K.G. fritidschef i vår kommun och veteranlöpare i EAI. Han bodde då och gör så fortfarande i Höör.

Nu tar vi oss in mer i 1980-talet och med några undantag blir det lite summariskt.

Pia Gressman fick 1985 som den första EAI-aren i friidrott – åtminstone i modern tid – ikläda sig landslagströjan för att delta i Nordiska mästerskapen i mångkamp. Det skulle bli ytterligare sådana i den blågula dressen med bland annat EM för 18-åringar (1987), VM för juniorer och deltagande i klassiska Finnkampen i höjd (1988). Sistnämnda år vann hon JSM i höjd Pia och blev tvåa i senior-SM samt satte nio nya klubbrekord. Allt detta bidrog till att erhålla Skånska Dagbladets pris som bästa Mellanskånska prestation. Dessvärre fick hon avsluta sin karriär alltför tidigt på grund av skador. Pia får anses som den mest framgångsrika och talangfulla idrottsman/kvinna som föreningen har fostrat så här långt. Hon kom från Marieholm och är nu bosatt i Svedala. Hennes syster Petra är delägare i salongen Mäster Nils.

Efter Pia har fler i föreningen fått representera Sverige. På seniornivå: Jeanette Hansson (mångkamp) Göran Olofsson (800 mtr –inomhus), Jasmine Henriksson (kastlandskamp). På ungdoms-/ juniornivå: Nina Olofsson (spjut), Josephine Wulff (800 mtr), Fredrik Lundh (800 mtr) Eva Olofsson (mångkamp och 300 mtr häck), Jenny Olsson (mångkamp), Hanna Jönsson (spjut), Sebastian Mattsson (spjut) och Ella Andersson (diskus). Dessa har även haft goda placeringar i olika mästerskap både på nationell- som distriktsnivå och en del har även vunnit. Dick Blom – som har haft ledaruppdrag för landslag – ska inte heller glömmas bort.

En som inte är nämnd här är i ”Lisa” Ramerius som ett år var bäst Sverige i sin ålderklass på 800 meter.

Under 1980-talet utvecklades också Veteranfriidrotten och från den perioden och senare har åtskilliga framgångsrikt tävlat för föreningen. Svenska mästare har blivit följande. Petra Dahlberg, Karin Ohlin (identisk med före detta handbollsspelaren), Lennart Andersson, Jan Dahlbom, Gert-Åke Hansson, Karl-Gustav Holmgren, Gunnar Karlsson, Günther Lindgren, Nils-Arne Nilsson, Klas Paulsson och Anders Wifvesson.

Utav dessa kan jag skriva att Petra Dahlberg (flicknamn Tillberg) var med som ungdom och tävlade i olika grenar. För fyra år sedan vann hon överraskande 800 meter i sin ålderklass och blev svensk mästare samt satte nytt skånsk rekord. En del känner kanske henne som sjukgymnast/fysioterapeut här i staden. Hennes dotter Kajsa är framgångsrik handbollsspelare - i LUGI- och har deltagit i ungdomslandslag.

År 1988 vann ett stafettlag bestående av Gert-Åke Hansson, Klas Paulsson, K-G Holmgren och Lennart Andersson 4x400 meter och satte nytt svenska rekord.

En duktig och flitig veteranfriidrottare var också Kerstin Lindgren (gift med Günter).

Föreningen har sedan 1970-talet arrangerat ett antal stora tävlingar och lite i rubrik är dessa följande:

* Eslövsloppet cirka 9-10 km (beroende på vilken sträckning) under åren 1971-2013. Fram till och med 1978 var det en förlängd Sallerupsrunda kan man uttrycka det som med målgång på Ekevalla – därefter i Snärjet med mål vid Bergaskolan.

*Salubrinmarchen 20 km 1976-1980 med start vid Flygfältet och mål vid Bergaskolan. EBK hade startat denna tävling två år tidigare och med en sträcka på 30 km – men ville inte fortsätta

*SM 25.000 meter på landsväg 1978

*Pannkaksspel 1990 – ff. Arenatävling för ungdomar men där det också finns seniorgrenar. Tävlingen startade året efter att allvädarsbanorna på Ekevalla blivit invigda på sensommaren.

*Kalvinknatet 2002-ff. Tävling för ungdomar i förskolan och grundskolan upp till mellanstadiet (har varierat lite under åren). Dessa springer 700 – 1500 mtr beroende på ålder.

*Götalandsmästerskapen 2018 – arenatävling för ungdomar 13-14 år

För att en verksamhet ska bedrivas krävs det ledare och fröidrotten har haft en hel del goda krafter och några av dessa är:

Oscar Jönsson som var ordförande/ledamot under åren 1920-1949. Han hjälpte även till med olika uppdrag i hela föreningen – ända till slutet av sitt liv 1969. Oscar arbetade i många på Eslövs Skofabrik och skrev även lokal sport för Nordvästra Skånes Tidningar (NST). Tidningen hade sin redaktion på Norregatan i en numera riven fastighet intill där Stadsbiblioteket nu finns.

Yngve ”Krassi” Persson som var ordförande/ledamot åren 1940-1976. Även ”Krassi” medverkade med andra uppdrag i EAI fram till sin bortgång 2007. ”Krassi” var även verksam inom politiken bland annat som ordförande/vice ordförande i dåvarande fritidsnämnden beroende på hur majoriteten såg ut. Till detta kan nämnas att han under många år var organisatör av Svenska Flaggans Dag samt ordförande i Eslövs Gymnastikkrets. Yrkesmässigt var ”Krassi” disponent/VD på Lilla Harrie Verkstad AB

Yngve ”Krassi” Persson

Alger Westring är ledamot sedan 1971 och har även varit tränare. För att uttrycka det kort så är han hjärtat i administrationen och fungerar som någon form av oavlönad konsulent med många betydelsefulla insatser. Det går nog inte dag utan någon insats görs och görs den inte åt fröidrotten så är det föreningens Alliansförening eller Lions Club där han också har engagemang.

Gert-Åke Hansson ledamot/tränare sedan 1975 – var med som löpare redan på 1950-talet. Sedan ett par år är det ”enbart” tränarrollen som gäller –men har gjort och gör stor nytta på annat sätt – även i Alliansföreningen.

Dick Blom har varit tränare sedan 1977. Han bor i Lund (tidigare Flyinge) och kör till Eslöv ett par dagen i veckan för att träna ungdomarna.

Alger Westring

Mats Klingberg och Bengt-Åke Nimåker är två som också har funnit med länge i styrelsen och bidrar på olika sätt.

Susanne Justesson (dotter till Gert-Åke) och Björn Persson (son till Ethel och framlidne Gustav-Adolf Persson - kända från Eslövs Frisksportklubb) har tidigare varit tränare under många år – men i den delen avslutat sina engagemang i den delen.

På senare år har både nya ledare och tränare tillkommit och ordförande sedan ett par år tillbaka är Eva Ekelund. Ifall dessa håller på lika länge som personerna jag nämnt så kan fröidrotten i Eslöv se fram emot en fortsatt ljus framtid under lång tid.

Talanger finns och bevis för detta är EAI Fröidrott vid de stora Världsongdomsspelen i Göteborg i slutet av juni månad erövrade föreningens ungdomar nio guldmedaljer och vid Europamästerskapen i Borås för U20 juniorer i juli kom Ella Andersson på åttonde plats i diskus.

Sven Trönne

f.d ordförande/ledamot

